

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**A.QODIRIY NOMIDAGI JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA
UNIVERSITETI**

«TASDIQLAYMAN»
Jizzax davlat pedagogika universiteti
rektori prof.Sh.S.Sharipov
29.02.2024 yil

**60111900 - Maktabgacha va boshlang'ich ta'limda jismoniy tarbiya va sport
bakalavriat ta'lim yo'nalishi bitiruvchilari uchun mutaxassislik
fanlardan**

**YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI
DASTURI**

Bilim sohasi: 100000 – Ta’lim

Ta’lim sohasi: 110000 - Ta’lim

Ta’lim yo’nalishi: 60111900- Maktabgacha va boshlang'ich ta'limda jismoniy tarbiya va sport

JIZZAX 2024

Ushbu dastur O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligining 2009-yil 22-maydagi 160-son buyrug‘i bilan tasdiqlangan “O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta‘lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to‘g‘risida NIZOM”ga asosan ishlab chiqildi.

Mazkur dastur Universitet Kengashining 2024-yil 29-fevraldagi 7-sonli bayonnomasiga asosan tasdiqlangan.

Tuzuvchilar: N.Shomurzayeva - Maktabgacha ta‘lim metodikasi kafedrası v.b.dotsenti

D.Karimov - Maktabgacha ta‘lim metodikasi kafedrası dotsenti

Taqrizchilar:

A.I.Olimov - Jizzax DPU, Sport turlarini o‘qitish metodikasi kafedrası mudiri, dotsent

D.D.Sharipova -Toshkent Davlat Pedagogika Universiteti professori.

KIRISH

2023/2024 o'quv yilida bitiruvchilarda Yakuniy davlat attestatsiyasi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2021-yil 16-iyuldagi 311-sonli buyrug'i asosida ishlab chiqilgan hamda tasdiqlangan o'quv rejasidagi majburiy fanlardan o'tkaziladi.

YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI O'TKAZILADIGAN FANLAR TARKIBI:

1. Boshlang'ich ta'limda jismoniy tarbiya va sport (majburiy fanlari)
2. Milliy va harakatli o'yinlarni o'qitish metodikasi (majburiy fanlari)

“Boshlang'ich ta'limda jismoniy tarbiya va sport” O'QUV FANI BO'YICHA

Maktabgacha ta'limda jismoniy tarbiya fanining mazmuni:

Fanning asosiy maqsadi talabalarning jismoniy tarbiya va sportni turli tarixiy davrlarda rivojlanish qonuniyatlari, tizimlari to'g'risidagi nazariy bilimlarini shakllantirishdir. Fanning vazifasi – talabalarga jismoniy tarbiya va sport tarixini ilmiy nazariy jihatdan tahlil qilish, jismoniy tarbiya va sport sohasida erishilgan yutuqlarni, O'zbekistonda jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tarixini, jismoniy tarbiya usullari, shakllari va vositalarini hamda eng ilg'or tajribalarini o'rgatishdan iborat. Birinchi bo'limda chet el mamlakatlarida turli tarixiy davrlarda jismoniy tarbiya rivojlanishining asosiy xususiyatlari, jismoniy tarbiya va olimpiya harakatining ilmiy-nazariy asoslarini rivojlanishi, jismoniy tarbiya va olimpiya harakati tizimlarining shakllanishi to'g'risidagi mavzularni yoritish tavsiya etilgan.

Boshlang'ich ta'limda jismoniy tarbiya va sport

Fanni o'qitishdan maqsad - boshlang'ich ta'limda jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati faoliyatining nazariy qoidalarini o'rganish, jismoniy tarbiyaning tashkiliy shakllarini o'rganish; tayyorgarlik fanlari tizimida jismoniy tarbiya va jismoniy madaniyat nazariyasi hamda uslubiyatining integratsiyalovchi roli to'g'risida tasavvur hosil qilish; amalda harakat faoliyatlarini o'rganish, jismoniy sifatlarni rivojlantirish, bilimlarni shakllantirish nazariyasi va uslubiyatini qo'llashga o'rgatish.

Boshlang'ich ta'limda jismoniy tarbiya va sport fanining vazifalari

Talabalarni fanni o'zlashtirishlari ushuncha o'qitishning ilg'or va zamonaviy usullardan foydalanish, yangi informatsion – pedagogik texnologiyalarni tatbiq etish muhim ahamiyat kasb etadi. Fanni o'zlashtirishda o'quv va uslubiy qo'llanmalar, ma'ruza matnlari, tarqatma materiallardan foydalaniladi. Nazariy va

seminar mashg'ulotlarga mos ravishda ilg'or pedagogik texnologiyalardan foydalaniladi. Fanni o'zlashtirish jarayonida ta'limning zamonaviy uslublari, yangi pedagogik texnologiyalar qo'llash: Interfaol, aqliy hujum, guruhli fikrlash pedagogik texnologiyalardan foydalanish nazarda tutiladi.

1. Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati fanining predmeti. Maqsad va vazifalari. Asosiy tushunchalari.

2. Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati fanining rivojlanish tarixi hamda uning boshqa tarbiya turlari bilan aloqadorligi.

3. Jismoniy tarbiyaning jamiyatdagi asosiy funktsiya va shakllari.

4. Jismoniy tarbiyaning vositalariga tavsif.

5. Jismoniy tarbiyaning umumpedagogik va maxsus uslublari.

6. Jismoniy mashqlarni bajarishda yuklama va dam olishning o'zaro bog'liqligi.

7. Jismoniy tarbiyaning umumiy va uslubiy tamoyillariga tavsif.

8. Harakat faoliyatini shakllashtirishning qonuniyatlari.

9. Harakatlarga o'rgatish jarayoni bosqichlarining xususiyatlari va tuzilishi.

10. Jismoniy sifatlarning umumiy tavsifi va ularni rivojlantirishni nazorat qilish.

11. Koordinatsion qobiliyatlarni tarbiyalash.

12. Tezkorlik qobiliyatini tarbiyalash.

13. Egiluvchanlik va g'ayri o'stirishning xususiyatlari.

14. Kuch qobiliyatini tarbiyalash.

15. Chidamlilikni tarbiyalash.

16. Kasb-amaliy jismoniy tayyorgarlik.

17. Mehnatni ratsional tashkil qilish tizimida jismoniy tarbiya.

18. Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar jismoniy tarbiyasi.

19. Maktab o'quvchilarining jismoniy tarbiyasi.

20. Jismoniy tarbiya darsi mashg'ulotlarning asosiy shakli sifatida, uning tuzilishi.

21. Jismoniy tarbiya darslarida o'quvchilar faoliyatini tashkil etish shakllari.

22. Sinf dan va maktabdan tashqari olib boriladigan jismoniy tarbiya tizimi.

23. Jismoniy tarbiya bo'yicha maktab dasturi va asosiy rejalashtirish hujjatlarining tavsifi.

24. Maktab jismoniy tarbiya kursining yillik reja-grafigini ishlab chiqish texnologiyasi asoslari.

25. Har bir darsning ishchi rejasini tuzish uslubiyati.

26. Jismoniy tarbiya bo'yicha dars konspektini tuzish uslubiyati.

27. Jismoniy tarbiya darslarida xronometraj, pulsometriya olib borishning xususiyatlari.

28. Jismoniy tarbiya darsida pedagogik tahlil o'tkazish uslubiyati.

29. Sport musobaqalari tizimi va sportda musobaqa faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari.

30. Jismoniy sifatlarning umumiy tavsifi. Jismoniy sifatlarning rivojlanishini nazorat qilish.

31. Jismoniy tarbiyaning vositalariga tavsif.
32. Jismoniy tarbiyaning vositalariga tavsif.
33. Jismoniy tarbiyaning umumpedagogik va maxsus uslublari.
34. Jismoniy mashqlarni bajarishda yuklama va dam olishning o'zaro bog'liqligi.
35. Jismoniy tarbiyaning umumiy va uslubiy tamoyillariga tavsif.
36. Harakat faoliyatini shakllantirishning qonuniyatlari.
37. Harakatlarga o'rgatish jarayoni bosqichlarining xususiyatlari vatuzilishi.
38. Jismoniy sifatlarning umumiy tavsifi va ularni rivojlantirishni nazorat qilish.
39. Koordinatsion qobiliyatlarni tarbiyalash.
40. Tezkorlik qobiliyatini tarbiyalash.
41. Egiluvchanlik va gavdani to'g'ri o'stirishning xususiyatlari.
42. Kuch qobiliyatini tarbiyalash.
43. Chidamlilikni tarbiyalash.
44. Kasb-amaliy jismoniy tayyorgarlik.
45. Mehnatni ratsional tashkil qilish tizimida jismoniy tarbiya.
46. Maktab o'quvchilarining jismoniy tarbiyasi.
47. Jismoniy tarbiya darsi mashg'ulotlarning asosiy shakli sifatida, uning tuzilishi.
48. Jismoniy tarbiya darslarida o'quvchilar faoliyatini tashkil etish shakllari.
49. Sinf dan va maktabdan tashqari olib boriladigan jismoniy tarbiyatizimi.
50. Jismoniy tarbiya bo'yicha maktab dasturi va asosiy rejalashtirish hujjatlarining tavsifi.
51. Maktab jismoniy tarbiya kursining yillik reja-grafigini ishlab chiqish texnologiyasi asoslari.
52. Har bir darsning ishchi rejasini tuzish uslubiyati.
53. Jismoniy tarbiya bo'yicha dars konspektini tuzish uslubiyati.
54. Jismoniy tarbiya darslarida pulsometriya olib borish uslubiyati.
55. Jismoniy tarbiya darslarida xronometraj olib borish uslubiyati.
56. Jismoniy tarbiya darsida pedagogik tahlil o'tkazish uslubiyati.
57. Sport ijtimoiy hodisalar tizimida. Sportning nazariy asoslari.
58. Sport turlari tasnifi.
59. Sportchilar tayyorlash tizimining tavsifi.
60. Sport musobaqalari tizimi va sportda musobaqa faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari.
61. Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati fanining predmeti. Maqsad va vazifalari. Asosiy tushunchalari.
62. Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati fanining rivojlanish tarixi hamda uning boshqa tarbiya turlari bilan aloqadorligi.
63. Jismoniy tarbiyaning jamiyatdagi asosiy funktsiya va shakllari.
64. Jismoniy tarbiyaning umumpedagogik va maxsus uslublari.
66. Harakat faoliyatini shakllashtirishning qonuniyatlari.

67. Jismoniy tarbiyaning umumiy va uslubiy tamoyillariga tavsif.
68. Harakatlarga o'rgatish jarayoni bosqichlarining xususiyatlari va tuzilishi.
69. Jismoniy sifatlarning umumiy tavsifi va ularni rivojlantirishni nazorat qilish.
70. Koordinatsion qobiliyatlarni tarbiyalash.
71. Tezkorlik qobiliyatini tarbiyalash.
72. Egiluvchanlik va gavdani to'g'ri o'stirishning xususiyatlari.
73. Kuch qobiliyatini tarbiyalash.
74. Chidamlilikni tarbiyalash.
75. Kasb-amaliy jismoniy tayyorgarlik.
76. Mehnatni ratsional tashkil qilish tizimida jismoniy tarbiya.
77. Ilk va maktabgacha yoshdagi bolalar jismoniy tarbiyasi.
78. Maktab o'quvchilarining jismoniy tarbiyasi.
79. Jismoniy tarbiya darsi mashg'ulotlarning asosiy shakli sifatida, uning tuzilishi.
80. Jismoniy tarbiya darslarida o'quvchilar faoliyatini tashkil etish shakllari.
81. Sinf dan va maktabdan tashqari olib boriladigan jismoniy tarbiya tizimi
82. Jismoniy tarbiya bo'yicha maktab dasturi va asosiy rejalashtirish hujjatlarining tavsifi.
83. Maktab jismoniy tarbiya kursining yillik reja-grafigini ishlab chiqish texnologiyasi asoslari.
84. Har bir darsning ishchi rejasini tuzish uslubiyati.
85. Jismoniy tarbiya bo'yicha dars konspektini tuzish uslubiyati.
86. Jismoniy tarbiya darslarida xronometraj, pulsometriya olib borishning xususiyatlari.
87. Jismoniy tarbiya darsida pedagogik tahlil o'tkazish uslubiyati.
88. Sport musobaqalari tizimi va sportda musobaqa faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari.
89. Jismoniy sifatlarning umumiy tavsifi. Jismoniy sifatlarning rivojlanishini nazorat qilish.
90. Jismoniy tarbiya darslarida o'quvchilar faoliyatini tashkil etish shakllari.
91. Harakatlarga o'rgatish jarayoni bosqichlarining xususiyatlari.
92. Jismoniy sifatlarning umumiy tavsifi.
93. Koordinatsion qobiliyatlarni tarbiyalash.
94. Tezkorlik qobiliyatini tarbiyalash.
95. Egiluvchanlik va gavdani to'g'ri o'stirishning xususiyatlari.
96. Kuch qobiliyatini tarbiyalash.
97. Chidamlilikni tarbiyalash.
98. Kasb-amaliy jismoniy tayyorgarlik.
99. Mehnatni ratsional tashkil qilish tizimida jismoniy tarbiya.
100. Maktab o'quvchilarining jismoniy tarbiyasi.

Asosiy va qo‘shimcha o‘quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari Asosiy adabiyotlar

1. Sport pedagogik mahoratini oshirish (basketbol). 2018 Toshkent Tafakkur bo‘stoni. O‘quv qo‘llanma.
2. Gimnastika nazariyasi va uslubiyati. Eshtayev A. 2018 Toshkent Barkamol fayz media O‘quv qo‘llanma.
3. Sport pedagogik mahoratini oshirish (gimnastika). Karimov X. 2018 Toshkent Barkamol fayz media O‘quv qo‘llanma.
4. Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi 1 qism Tulenova X. 2012 Toshkent Iqtisod-moliya O‘quv qo‘llanma
5. Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi 2 qism 1 qism Tulenova X. 2012 Toshkent Iqtisod-moliya O‘quv qo‘llanma.
6. Milliy harakatli o‘yinlar Usmonxo‘jayev T.
7. Jismoniy madaniyat va sport. Davulov Q. 2
8. Toshkent O‘zkitobsavdonanashiryoti O‘quv qo‘llanma.
9. Jismoniy tarbiya va sport menejmenti. G‘ulomov Z. 2015 Toshkent Sano-standart Fan va texnologiya O‘quv qo‘llanma.
10. R.S. Salamov “Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati. Toshkent-2014

Internet manbalari

1. www.learnenglish.com
2. www.teachingenglish.org.uz
3. www.onespotenglish.com
4. www.businessenglisg.net
5. www.tefl.com
6. www.longman.com

“Milliy harakatli o‘yinlarni o‘rgatish metodikasi” O‘QUV FANI BO‘YICHA

Milliy harakatli o‘yinlarni o‘rgatish metodikasi fanining mazmuni

Fanning mazmuni - “Ta‘lim to‘g‘risida”, “Jismoniy tarbiya va sport to‘g‘risida”gi Qonunlar hamda O‘zbekistonda jismoniy tarbiya va sportni yanada rivojlantirish bo‘yicha qabul qilingan va bosqichma-bosqich amalga oshirilayotgan Farmon va Qarorlarda qayd etilgan talablarga muvofiq shu soha bo‘yicha tayyorlanadigan bo‘lajak oliy ma‘lumotli mutaxassis jismoniy, intellektual va ma‘naviy-ahloqiy jihatlardan shakllangan, mustaqil fikrlovchi, keng dunyoqarashga ega, o‘z kasbining ustasi, innovasion pedagogik texnologiyalarni o‘zlashtirgan va milliy istiqlol g‘oyasini amalga oshirishda sidqidildan xizmat ko‘rsatuvchi shaxs bo‘lib yetishishi zarurligiga urg‘u berilgan.

Milliy harakatli o‘yinlarni o‘rgatish metodikasi

kursini maqsadi:

Fanni o'qitishning maqsadi – talabalarning o'zbek milliy va harakatli o'yinlarining nazariy va amaliy asoslarini o'zlashtirishdan iborat. Milliy va harakatli o'yinlarning rivojlanish tarixini; o'yin qoidalari, tasnifini; texnik va milliy va harakatli o'yinlarning ahamiyatini; dastlabki harakatlarga o'rgatish vosita, uslub va tamoyillariga ega bo'lishi va bilishi kerak.

Milliy harakatli o'yinlarni o'rgatish metodikasi fanining vazifalari:

Fanni o'qitishning vazifalari– talabalarda milliy va harakatli o'yinlar vositasida harakatlarga o'rgatish, jismoniy sifatlarni rivojlantirish, mashg'ulot o'tkazishda foydalanish, musobaqalarni tashkillashtirishga oid kasbiy-pedagogik malaka va ko'nikmalarni hosil qilish hamda shakllantirishga qaratilgan.

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga quyidagi talablar qo'yiladi. Talaba:

- jismoniy sifatlar, texnik-taktik usullar, ularning fazalari, elementlari va qismlari haqida tasavvurga ega bo'lish.

- texnik-taktik usullarini nazariy asoslarini o'zlashtirish haqida *tasavvurga ega bo'lishi kerak;*

- milliy va harakatli o'yinlarning rivojlanish tarixini; o'yin qoidalari, tasnifini; texnik va milliy va harakatli o'yinlarning ahamiyatini; dastlabki harakatlarga o'rgatish vosita, uslub va tamoyillariga ega bo'lishi va *bilishi kerak;*

- o'yin texnikasi va taktikasiga oid harakat ko'nikmalariga; milliy va harakatli o'yinlarni o'rgatishda tasavvurga ega bo'lishi, vosita va uslublarni tanlay bilish va ularni me'yorlash *ko'nikmasiga ega bo'lishi kerak;*

Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

Mazkur fanni o'qitish jarayonida ta'limning zamonaviy metodlari, pedagogik va axborot – kommunikatsiya texnologiyalari qo'llanilishi nazarda tutilgan:

Ma'ruza darslarida zamonaviy kompyuter texnologiyalari yordamida prezentatsion va elektron–didaktik texnologiyalardan; amaliy mashg'ulotlarida jismoniy chiniqish guruhlar musobaqalari, guruhli fikrlash pedagogik texnologiyalarini qo'llash nazarda tutiladi.

Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

Fanni o'zlashtirish uchun o'qitishning zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalaridan keng foydalaniladi: guruhli muzokaralar, jamoa loyihalari, juftliklar bo'lib topshiriqlarni bajarish, yakka holda ma'lum mavzu bo'yicha prezentatsiyalar qilish, davra suhbatlari o'tkazish, diskussiya, klaster, bahs –munozara, refleksiv usullar (tahlil, qiyoslash, sintez, baholash). Axborot texnologiyalari, jumladan, multimedia vositalari yordamida mashg'ulotlar tashkil etiladi, Power Point, Prezi dasturlari yordamida prezentatsiyalar yaratiladi. MOODLE platformasiga fan bo'yicha dasrlik va o'quv qo'llanmalar, media resurslar va testlar joylashtiriladi.

1. Harakat ko'nikmalarini shakllantiruvchi o'yinlar mazmuni.

2. Harakat sifatlarini shakllantiruvchi o'yinlar mazmuni va qoidalari bilantanishtirish.
3. Kuchni rivojlantiruvchi harakatli o'yinlar mazmuni va qoidalari bilan tanishtirish va ularni o'tkazish.
4. Tezkorlikni rivojlantiruvchi harakatli o'yinlar .
5. Chaqqonlikni rivojlantiruvchi harakatli o'yinlar mazmuni.
6. Chidamkorlikni rivojlantiruvchi harakatli o'yinlar mazmuni va qoidalari.
7. Egiluvchanlikni rivojlantiruvchi harakatli o'yinlar mazmuni va qoidalari.
8. Turli sinf o'quvchilariga mo'ljallangan harakatli o'yinlar mazmuni va qoidalari bilan tanishtirish.
9. Sinfdan va maktabdan tashqari vaqtlarda o'tkaziladigan harakatli o'yinlar.
10. Tanlangan sport turlariga xos harakat ko'nikmalarini shakllantiruvchi o'yinlar mazmuni va qoidalari.
11. Sport to'garaklariga tanlov o'tkazish va qabul qilishda harakatli o'y.
12. Sport turlariga xos texnik-taktik ko'nikmalarni shakllantirishda harakatli o'yinlar.
13. Jismoniy va ruhiy qobiliyatni tiklovchi o'yinlar.
14. Jismoniy va ruhiy sifatlar hamda sportga xos harakat ko'nikmalarni shakllantirishda harakatli o'yinlarning roli.
15. Uzatdingmi o'tir"o'yin mazmuni bilan amaliy tanishish.
16. Xalq harakatli o'yinlarining mohiyati va tasnifiy xususiyatlari.
17. Turli yoshli o'quvchilar bilan harakatli o'yinlarni o'tkazish.
18. O'qituvchi — harakatli o'yinlar tashkilotchisi va boshqaruvchisi.
19. Milliy xalq harakatli o'yinlarini tiklanishiga qachon va qayerda asos solindi.
20. Sharq allomalari xalq o'yinlari haqida
21. Milliy harakatli o'yinlarining tiklanishi va shakllanishi
22. Mustaqillik davrida xalq harakatli o'yinlarining sayqal topishi.
23. Xalq o'yinlarini jismoniy tarbiya va sport amaliyotida qo'llash imkoniyatlari.
24. Turli yoshli o'quvchilar bilan harakatli o'yinlarni o'tkazish.
25. Turli yoshli o'quvchilar bilan harakatli o'yinlar.
26. Jismoniy tarbiya darslarida qo'llaniladigan harakatli o'yinlar.
27. V-VII sinf o'quvchilariga xos o'yinlar.
28. Milliy va harakatli o'yinlarning tarbiyaviy, sog'lomlashtiruvchi va ta'lim berishdagi ahamiyati.
29. Milliy harakatli o'yinlarning jismoniy va ma'naviy madaniyat, milliy va umuminsoniy qadriyatlarni shakllantirishdagi roli.
30. Milliy va harakatli o'yinlarni tiklash va rivojlantirish.
31. Jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirishda milliy va harakatli o'yinlarning ahamiyati.

32. Turli yoshda qo'llaniladigan milliy va harakatli o'yinlarning xususiyatlari.
33. Milliy va harakatli o'yinlarning xususiyatlari, mazmuni, mohiyati va qoidalari.
34. Ta'lim-tarbiya muassasalarida (bog'chalar, o'rta maktab, sog'lomlashtirish maskanlarida) qo'llaniladigan milliy va harakatli o'yinlar va ularning tasnifi.
35. Turli yoshli o'quvchilarda qo'llaniladigan milliy va harakatli o'yinlarning mazmuni va mohiyati.
36. Milliy va harakatli va sport o'yinlaridan farqi
40. Turli shakldagi mashg'ulotlarda milliy va harakatli o'yinlarni qo'llash.
41. Juftlik, guruhli va jamoa harakatli o'yinlari.
42. O'yinlarni o'tkazish uchun joy, jihoz va uskunalarni tanlash hamda o'yinga tayyorlanish.
43. O'yinlarni o'tkazishda rahbar funksiyasining mazmuni va o'yinlarni tashkil qilish.
44. Xalq harakatli o'yinlarining rivojlanish xronologiyasi.
45. Sharq allomalari xalq o'yinlari haqida.
46. Milliy harakatli o'yinlarining tiklanishi va shakllanishi.
47. Ta'lim-tarbiya muassasalarida milliy va harakatli o'yinlar.
48. O'yinlarni samarali o'tkazish nimaga bog'liq
49. Dars uchun o'yinlarni to'g'ri tanlash nimaga bog'liq
50. "Ovchilar va o'rdaklar" o'yini qanday anjom yordamida o'tkaziladi.
51. "Quvlashmachoq" o'yini qanday anjom bilan o'tkaziladi.
52. "Qarmoqcha" o'yinida "qarmoqni" aylantiradigan boshlovchi qayerda joylashadi.
53. "Kim urdi" o'yini qanday sifatni rivojlantiradi.
54. Xalq rasm-rusumlari, udumlari va an'analari qanday harakatli o'yinlarda namoyish etiladi.
55. Harakatli o'yinlarning sport turlari kabi alohida o'z Federatsiyasi mavjudmi.
56. Qachon va qayerda birinchi Respublika "Alpomish o'yinlari" festivali o'tkazildi.
57. Harakatli o'yinlarning sport turlari kabi alohida o'z Federatsiyasi mavjudmi.
58. Qachon va qayerda birinchi Respublika "To'maris o'yinlari" festivali o'tkazildi.
59. "Uloq" o'yini odatda qanday marosimlarda o'tkaziladi.
60. "Kimni ovozi" o'yini qanday xislatni shakllantiradi.
61. Juftlikda "Tortishmachoq" o'yini qanday sifatni rivojlantiradi.
62. Harakatli o'yinlarga hakamlik qilish uchun hakamni toifasi bo'lishi shartmi.
63. Harakatli o'yinlarda ishtirok etish uchun maxsus taktik tayyorgarlik bo'lishi kerakmi.
64. Harakatli o'yinlar sport musobaqalari taqvim-rejasiga kiradimi.

65. Harakatli o‘yinlar bo‘yicha musobaqalar o‘tkazishni an‘anaga aylantirish mumkinmi.
66. Harakatli o‘yinlarda qo‘llaniladigan to‘plar muayyan og‘irlikda bo‘lishi sbartmi.
67. “Arqon tortish” qanday jismoniy sifatni rivojlantiradi.
68. “Oqsoq qarg‘a” o‘yini qanday sifatni rivojlantiradi.
69. “To‘p kapitanga” o‘yinidan qanday maqsadda foydalaniladi.
70. “Guruh, rostlan!” o‘yini qanday xislatni rivojlantiradi.
71. “Kun va tun” o‘yini qanday sifatni rivojlantiradi.
72. “To‘pni uzat, o‘tir” o‘yini qaysi sport turida qo‘llanilishi foydaliroq.
73. “Taqiqlangan harakat” o‘yini qaysi sifatni shakllantiradi.
74. . “Qulayotgan tayoq” o‘yini qanday sifatni rivojlantiradi.
75. “Ko‘prik va mushuk” o‘yini qanday sifatni rivojlantiradi.
76. “Cheharda” o‘yini qaysi sport turida qo‘llash foydaliroq.
77. “Chehardali estafeta” o‘yini qaysi sifatni rivojlantiradi.
78. . Harakatli o‘yinlar darsining tayyorgarlik qismi qanday vazifani hal qilishi lozim.
79. Darsni asosiy qismida shikastlanishlar oldini olish nimaga bog‘- liq.
80. Darsni tayyorgarlik va asosiy qismlari bir-biriga bog‘liqmi.
81. Darsning Yakuniy qismini so‘ngida o‘quvchilarga qanday topshiriq beriladi.
82. Darsni Yakuniy qismida ish qobiliyatini tiklash va uy vazifasi berishdan tashqari o‘qituvchi yana nima haqida gapiradi.
83. . Dars bayonnomasi qanday hujjatga asosan tuziladi.
84. Darslarning ish rejasi qanday hujjatga asosan tuziladi.
85. Dars bayonnomasida ko‘rsatilgan mashqlar hajmi va shiddati dars vaqtida o'zgartirilishi mumkinmi.
86. Qanday o‘yinlar nntq va talalfuzni shakllantiradi.
87. “Arqon tortish” o‘yini qo‘llarni qaysi kuchini rivojlantiradi.
88. “Qarmoqcha” o‘yini sakrovchanlikni qaysi turini rivojlantiradi.
89. “Xo‘rozlar jangi” o‘yini oyoq kuchidan tashqari yana qanday kuchni riovjlantiradi.
90. Boshlang‘ich sinf o‘quvchilari uchun darsni tayyorlov qismida qo‘llaniladigan qanday o‘yinlarni bilasiz.
91. Misol tariqasida keltirilgan qanday o‘yinlar, taqlidiy o‘yinlar jumlasiga kirad.
92. Kichik maktab yoshidagilar uchun qanday milliy va harakatli o‘yinlarni bilasiz.
93. Darsni tayyorlov qismida kuchni rivojlantiruvchi o‘yinlar qo‘Hash mumkinmi.
94. Mazmunida sport elementlari mavjud bo‘lgan qanday o‘yinlarni bilasiz.
95. Kuch sifati rivojlantirishda qanday milliy va harakatli o‘yinlardan foydalanish mumkin.
96. O‘quvchilarga o‘yin mohiyatini tushuntirish va ularni faolligini oshirish uchun qanday prinsip qo‘llaniladi.

97. Harakatli o'yinlarda maxsus taktik tizimlar qo'llaniladimi.
98. Jamoali harakatli o'yinlarda o'yinchi almashtirish qoidasi mavjud bo'ladimi.
99. O'yinlar haqida chuqur tasawurga ega bo'lish va ulardan nusxa ko'chirish uchun qanday prinsip qo'llaniladi.
100. Jamoali harakatli o'yinlarda rasmiy tanaffuslar o'rin oladimi.

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari **Asosiy adabiyotlar**

1. Sport pedagogik mahoratini oshirish (gimnastika). Karimov X. 2018 Toshkent Barkamol fayz media O'quv qo'llanma.
2. Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi 1-qism Tulenova X.G. 2012 yil Toshkent iqtisodiyot va moliya darsligi.
3. Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi 2-qism 1-qism Tulenova X. 2012 Toshkent iqtisodiyot va moliya Darslik.
4. Milliy harakatli o'yinlar Usmonxo'jaev T. 2000 yil Futbol madaniyati Ibragimov M. 2013 yil Darslik.
5. Jismoniy madaniyat va sport. Davulov Q. 2020 Toshkent O'zkitobsavdonanashiryoti O'quv qo'llanma.
6. Открытые и закрытые спортивные сооружения. Частоедова А. 2016 Ташкент Fan va texnologiya O'quv qo'llanma.

Internet manbalari

11. www.learnenglish.com
12. www.teachingenglish.org.uz
13. www.onespotenglish.com
14. www.businessenglisg.net
15. www.tefl.com
16. www.longman.com

BAHOLASH MEZONI

I. 60111900 - Maktabgacha va boshlang'ich ta'limda jismoniy tarbiya va sport yo'nalishi talabalariga mutaxassislik fanlaridan Davlat attestatsiyasini test shaklda o'tkazish tartibi va baholash mezoni

Bitiruvchi kurs talabalari Boshlang'ich ta'limda jismoniy tarbiya va sport, Milliy harakatli o'yinlarni o'rgatish fanlaridan Davlat attestatsiyasi ko'p variantli yozma shaklda o'tkaziladi. "yozma" variantlarning har bir savol uchun javob 20 ball bilan baholanadi.

II. 60111900 - Maktabgacha va boshlang'ich ta'limda jismoniy tarbiya va sport yo'nalishi talabalariga mutaxassislik fanlaridan Davlat attestatsiyasi yozma sinovi shaklida o'tkazish tartibi va baholash mezoni

Milliy harakatli o'yinlarni o'rgatish va Maktabgacha ta'limda jismoniy tarbiya fanlaridan ko'p variantli yozma sinovi shaklida o'tkazilsa har bir variant 100 ta yoki 50 ta yozma savollaridan iborat bo'ladi. Yozma sinovini baholash 5

ballik tizim asosida amalga oshiriladi. Yozma ish variantlarida keltirilgan har bir to'g'ri va to'liq javob uchun talaba barcha blok savollarini, ya'ni tarixiy jarayonlar, voqea-hodisalar mazmuni, mohiyati, sabablari, natijalarini izchil o'rganishi, tarixiy atamalar va shaxslarning nomini to'g'ri aniqlashi, ijodiy yondashish va javobda mantiqiy yaxlitlikka erishish baholash uchun asos bo'lib hizmat qiladi.

YDA yozma ish sinovlarini o'tkazish uchun 1 soat 30 daqiqa vaqt beriladi.

Mutaxassislik fanlaridan Davlat Attestatsiyasi bo'yicha umumiy o'zlashtirish ko'rsatkichi 60 dan 100 ballgacha baholanadi.

Bitta variantda 5 tadan savol bo'lib, har bir to'g'ri javob uchun maksimal 20 ball qo'yiladi.

Davlat attestatsiyasida har bir yozma javoblar quyidagi mezon asosida baholanadi:

- berilgan savolga to'g'ri va to'liq javob yozilsa, savolning mazmuni, mohiyati to'g'ri va izchil yoritilsa, shuningdek, ijodiy yondashilsa, javobda mantiqiy yaxlitlikka erishilsa o'zlashtirish ko'rsatkichi **17,1 - 20 ball** oralig'ida baholanadi;

- berilgan savolga to'g'ri javob yozilsa, savolning mazmuni to'liq yoritilgan bo'lsa, o'zlashtirish ko'rsatkichi **14,1 - 17 ball** oralig'ida baholanadi;

- berilgan savolga og'zaki javob noto'g'ri yoki yuzaki yozilgan bo'lsa, biroq berilgan savolning mazmuni to'liq yoritilmagan bo'lsa, o'zlashtirish ko'rsatkichi **11-14,1 ball** oralig'ida baholanadi;

- berilgan savolga javob noto'g'ri yoki yuzaki javob berilsa, qo'yilgan masalaning mohiyati mazmuni ochib berilmasa, unda o'zlashtirish ko'rsatkichi 0 - 10,9 ball oralig'ida baholanadi. (17,1-20 ball - a'lo, 14-17 ball - yaxshi, 11-14,1 ball - qoniqarli, 0-10,9 ball - qoniqarsiz).

5 baholik	100 ballik		Baholash mezonlari
5	90-100	a'lo	“Talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi, fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega” deb topilganda
4	70-89,9	yaxshi	“Talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega” deb topilganda
3	60-69,9	qoniqarli	“Talaba olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatni tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega” deb topilganda
2	0-59,9	qoniqarsiz	“Talaba fan dasturini o'zlashtirmagan,

			fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi, fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas" deb topilganda
--	--	--	--

ESLATMA: Yakuniy davlat attestatsiya jarayonida qo'yilgan bahodan norozi bo'lgan bitiruvchilar yakuniy davlat attestatsiyasi ballari e'lon qilingan kundan e'tiboran 24 soat ichida appelyatsiya komissiyasiga murojaat qilishga haqli. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyasi va talaba o'rtasida baholash ballari bo'yicha yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar maxsus appelyatsiya komissiyasi tomonidan ko'rib chiqiladi hamda DAK raisi bilan kelishilgan holda xulosa qilinadi.